N°. 34.

BREDASCHE
Staat-, Letterkundig-
Nieuws-
Vrijdag den

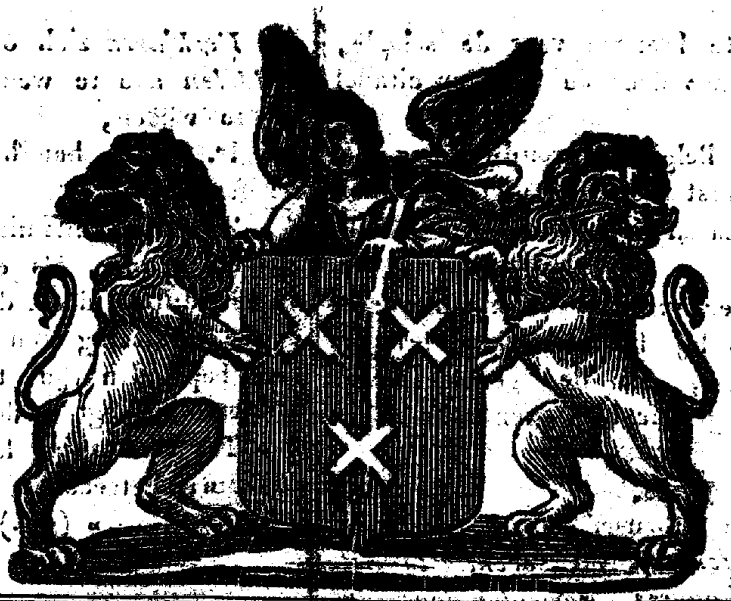

1831.

COURANT,
en Wetenschappelijk
Blad.
13 Februarij.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der STAD BREDA, ontvangen hebbende een besluit van Heeren Gedeputeerde Staten der Provincie Noord-Braband, van den 5sten Februarij 1831, lett. DD, (Provinciaal Blad no. 30) betreffende [illegible] der Rupsenpoppen:

Gelet op de des betrekkelijke Publicatie van welgemelde H. E. G. A. van 18 Maart 1817 (Provinciaal Blad no. 43).

Gelet op de Besluiten van den 6 en 12 Februarij 1824, (Provinciale Bladen no. 23 en 26) alsmede op dat van den 12den December 1826 (Provinciaal Blad no. 183).

Gelasten alle eigenaars en vruchtgebruikers van houtgewassen, binnen deze stad en derzelver jurisdictie gelegen, alsmede de Administrateurs, zonder uitzondering, hetzij dezelve houtgewassen aan korporatiën, gestichten of particulieren toebehooren, om, uiterlijk vóór den 20sten dezer maand Februarij, al de Rupsenpoppen uit het hout te verdelgen, uit te snijden, te stroopen of te snoeijen, en, dit geschied zijnde, die te verbranden of diep te begraven, zonder nogtans door die verbranding eenige schade te veroorzaken.

Wordende de ingezetenen en anderen vorengemeld wijders gewaarschuwd, dat, in het tijdsverloop *na den 21sten Februarij* en *vóór den 1sten Maart voorstands*, eene of meer naauwkeurige opnemingen der houtgewassen en der beplantingen in de gemeente en langs de wegen zullen gedaan worden, en dat, indien daarbij mogt worden bevonden, dat de Poppen- en Rupsennesten niet zijn verdelgd, gestroopt of verbrand zijn, zulks dadelijk ten koste der gelieven zal worden verrigt, benevens vermindering de boete, deswege bij de wet bepaald.

Breda, den 5de Februarij 1831.

DE ROIJ Vt.

Ter ordonnantie van denzelven,
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHAUIKES.

NEDERLANDEN.

Parijs, den 10den Februarij.

Een besluit van den 8sten dezer, op den 10den uitgegeven, behelst voorloopige bepalingen wegens den loop der dienst van toezicht voor de in- en uitgaande regten en accijnsen langs de Zuidelijke grenzen der provincien Gelderland, Noord-Braband en Zeeland.

— Tijdingen van den generaal *Dibbets*, van den 11den, kondigden, volgens de Staats-Courant, eene op handen zijnde verandering in de standplaatsen der vijandelijke troepen aan. Smeermaas zou den 10den worden ontruimd. Intusschen was de toestand der landlieden in de ommestreken van Maastricht nog zeer beklagenswaardig, als welke bij voortduring, door de muitelingen, op eene ongehoorde wijze mishandeld worden. Nog den 11den was hun alles, wat zij naar de vesting voerden, afgenomen.

— Het leger bevindt zich nog in dezelfde stelling. Eergisteren schijnt er een adjudant van den commissaris-generaal van oorlog, van Maastricht komende, met de tijding aan het hoofdkwartier te zijn aangekomen, dat genoemde vesting aan deze zijde geheel geblokkeerd was, doch dat het korps *van Mellinet* aan de andere zijde van de Maas, op één uur afstands van de vesting nog stand hield.

— Maandag morgen werd een groot gedeelte der te Eindhoven en in de omstreken gelegerde troepen, die zich daartoe, op last en in tegenwoordigheid van den generaal *van Geen*, hadden verzameld, het roemrijk bedrijf van den zeeheld *van Speijk* bekend gemaakt. Aandoenlijk was het bijwonen dier plegtigheid voor elken weldenkenden Nederlander, die daarbij zijne borst meer dan ooit, voor Vaderland en Koning voelde gloeijen en zijne tranen ter naauwernood konde bedwingen. Het rouwfloers om den arm van den generaal en om dien van al de aanwezende officieren, de verbiedwekkende stilte, waarmede het bericht aangaande de plaats gehad hebbende gebeurtenis, door den adjudant des generaals voorgelezen, door de manschappen en de groote menigte aanschouwers werd aangehoord, de krachtvolle en hartelijke rede, met welke de generaal zelf, onmiddelijk na deze voorlezing, zijne soldaten opwekte, om den onvergetelijken *van Speijk*, in zijne trouw aan Vorst en Vaderland, in zijnen heldenmoed en edele zelfsopoffering, waar en wanneer zulks vereischt mogt worden, te volgen, de kreet van het oude hoezee! die zich hierop door al de gelederen der krijgslieden deed horen en in dat heiligen oogenblik het onwedersprekelijkst bewijs opleverden van den uitmuntenden geest, waarmede alle verdedigers van onzen dierbaren grond steeds bezield zijn en blijven, ja alles wat men daar zag en hoorde, bewees op nieuw hoe hoog men, ook bij onze krijgsmagt, ware verdiensten weet te schatten, hoe zeer zij ingenomen is met de standvastige verdediging van de haar toevertrouwde goede zaak, en dat men onder den zegen des Almagtigen van den heiligen strijd, wanneer zij daartoe mogt worden geroepen, de beste en meestgewenschte uitkomst mag verwachten.

— Uit 's Bosch wordt ons het volgende verhaal van het daar gehouden spiegel-gevecht, op den 12den dezer, medegedeeld:

» Onze stad zag, heden voor het eerst, eene divisie oorlogsvaartuigen voor derzelver wallen verschijnen. Het was de divisie kanonneer-boten, onder bevel van den kapitein-luitenant ter zee *Bronovo*, welke door de stoomboot de *Julia*, die zich daartoe vrijwillig had aangeboden, tot voor het fort *Pampus* op sleeptouw genomen waren. In den voormiddag begaven zich Hunne Excellentien de luitenant-generaals *van Geen* en *Vermaseni*, benevens Z. Exc. de heer gouverneur der provincie, met verscheidene staf- en andere officieren, aan boord van den bodem des kommandants der divisie, wiens vaartuig in dagorde lag en gereed tot het houden van een spiegel-gevecht. Nadat de Kommandant zijne schepelingen, alsmede vrijwilligers, eenige oefeningen met het handgeweer had doen verrigten, volgde een aanhouden vuur met het zwaar geschut der divisie. — Het tegen den middag opklarend weder, had een aanzienlijk getal inwoners uitgelokt, om dit voor deze plaats zoo buitengewoon en tevens zoo imposant schouwspel bij te wonen; iedereen gaf het de overtuiging, dat onze, op de rivieren gestationneerde oorlogvaartuigen steeds daar, waar de nood het vorderen mogt, met kracht en nadruk zich zouden weten te doen gelden en, in gemeenschap met onze brave armee, kloekmoedig de eer des vaderlands zouden handhaven.

» Omstreeks één uur verlieten Hunne Excellentien de scheepsdivisie, na den bevelhebber hunne hoogste tevredenheid over de vaardigheid en den goeden geest zijner schepelingen te hebben betuigd; bij het afvaren werden zij met 15 eereschoten en onder het gejuich der zeelieden van *leve de Koning! leve de Admiraal-Generaal!* begroet, wordende daarop uit het geschut der citadel *Papenbril*, werwaarts hunne excellentien zich begeven hadden, voor die eerbetoning bedankt."

— Te Gorcum zijn, gedurende het jaar 1830, meer dan 30,000 man ingekwartierd geweest, en, gedurende de maand Januarij dezes jaars, ruim 7000, welke zware last door de ingezetenen met de grootste gelatenheid gedragen is.

— De provincie Vriesland, die zich steeds door geestdrift voor de goede zaak heeft onderscheiden, wordt berekend, tot verdediging des vaderlands niet minder dan 4568 manschappen, zoo bij de staande armee als bij de schutterijen geleverd te hebben.

— H. K. H. de groot-vorstin *Helena Pawlona*, gemalin van den groot-vorst *Michiel*, is, op den 28sten der vorige maand, gelukkig van eene prinses verlost, welke den naam van *Alexandra* zal dragen.

— De Brusselsche *Courrier* bevat het plan eener liquidatie met Holland, volgens welke België het geringe sommetje van 3,843,724,100 guldens zou te vorderen hebben. Het is waar de *Courrier* begint met het jaar 1740 en brengt al de schade in rekening, welke al de legers van Europa, sedert dien tijd op dat ongelukkig bodem hebben aangericht, de op de assignaten geleden verliezen, de door Frankrijk verkochte domeinen, enz., enz., en eindigt met een som-

metje van *f* 80,000,000 in rekening te brengen voor de schade, door de insurrectie te Brussel, mitsgaders door de vloot en citadel te Antwerpen aangerigt.

— Het *Journal d'Anvers* heeft de Belgische grondwet nog niet publiek gemaakt en zal zulks vooreerst ook nog niet doen, als wel overtuigd zijnde, dat zij, in haren tegenwoordigen staat, nooit ten uitvoer zal gelegd worden.

Dat blad belooft een exemplaar er van aan ieder zijner geabonneerden te zullen zenden, zoodra hij het in werking brengen er van zal vooruitzien. Wij gelooven, dat de geabonneerden van het *Journal d'Anvers* nog lang naar hun exemplaar zullen wachten.

BELGIE.

BRUSSEL, den 15den Februarij.

EXTRACT *uit het verslag der vijf en zeventigste Zitting van het Nationaal Congres, gehouden den 14den Februarij.*

De baron *de Stassart* verzoekt eene verlenging van verlof, hetwelk hem geweigerd wordt.

De baron *Van der Linden d'Hoogvorst* zendt zijne demissie als lid van het provisionaal bestuur in.

De heer *de Potter* heeft een adres ingezonden, strekkende tot een voorstel tot het doen decreteren van eene republiek. Dit adres wordt niet gelezen. (*Wij zullen hetzelve niettemin in ons volgend nommer mededeelen.*

De commissie tot verificatie der volmagten stelt ter vervanging van den heer *de Rijckere* en van diens *negen suppleanten*, *welke allen geweigerd hebben*, *dezen post aan te nemen*, den baron *de Coppens* voor, en, ter vervanging van den heer *Cornet de Grez*, den heer *Rouppe*, burgemeester van Brussel.

De heer *Robaulx* doet het volgend voorstel:

In naam des Belgischen volks.

Het nationaal congres decreteert:

Art. 1. De republiek wordt in België geproclameerd.

2. De uitvoerende magt wordt uitgeoefend door eenen Belgischen president, bij volstrekte meerderheid, door de beide vereenigde kamers gekozen.

3. De president wordt voor drie jaren benoemd en is niet onmiddelijk weder verkiesbaar.

4. De eerste verkiezing zal door het congres geschieden, binnen drie dagen na de uitvaardiging van dit decreet.

5. Alle tegen deze tegenwoordige strijdige decreten en bepalingen worden bij deze ingetrokken.

De uitvoerende magt is met de uitvoering hier van belast.

DE ROBAULX.
lid van het Congres.

De heer *Legrelle* vond het voorstel strijdig tegen een door het congres plegtig genomen beluit.

De heer *Dams* zeide, dat de heer *Marchant* tegen een dergelijk voorstel (*dat tot intrekking van het decreet, betrekkelijk de uitsluiting van het huis van Oranje*) tot de orde geroepen was.

De heer *d'Hanis van Cannaert* vond, dat het congres, alvorens zich met het voorstel van den heer *de Robaulx* bezig te houden, het officiael antwoord van de deputatie te Parijs behoorde af te wachten. Ook de heer *van Meenen* vond, dat men zich, in zulk eene gewigtige zaak, niet behoorde te overhaasten. Zoo dat, na nog eenige woordenwisseling, besloten werd, dit voorstel nog eenigen tijd uit te stellen en de vergadering de deliberatien over het ontwerp van wet over de verkiezingen hervatte, gedurende welke niets merkwaardigs is voorgevallen.

— De partij die de vestiging eener republiek voorstaat, begint, nu de hoop om een' koning te bekomen geheel vervlogen schijnt, weder met kracht het hoofd op te steken. De hoofden dier partij hebben zich daartoe vereenigd en eene soort van associatie gevormd; hun orgaan, *l'Emançipation*, dit stuk mededeelende, doet hetzelve van de volgende zinspeden voorafgaan:

» Een vrij aanzienlijk getal goede burgers uit vurige begeerte om de *onafhankelijkheid* van België te bevorderen, die eenige vrucht der omwenteling welke voor de listige diplomatie bevrijdigd scheen, hebben zich vereenigd, en een verbond gesloten, dat, wij twijfelen er niet aan, overal aanklevers zal vinden; de grondslagen dezer overeenkomst, gisteren avond vastgesteld, zijn terstond door meer dan vijftig personen onderteekend geworden; wij deelen dit eerste stuk, het welk wij met al ons hart toejuichen, textueel mede:

» *De ondergeteekenden, Belgische burgers*, vereenigd onder den naam van *societeit voor de nationale onafhankelijkheid*,

» In aanmerking nemende dat de moeijelijke omstandigheden, die deze onafhankelijkheid in gevaar brengen, de vereeniging van alle ware vaderlanders noodzakelijk maakt,

» *Verklaren* zich op hunne eer te verbinden om alle *wettige middelen* aan te wenden, en voor geene personele opoffering terug te wijken,

» 1°. Om de handhaving der nationale onafhankelijkheid te verzekeren;

» 2° Om de uitsluiting der Nassau's onherroepelijk te maken;

» en 3° om, als *eenig en uitvoerbaar* middel, ter bereiking van dit dubbel doel, de aanneming van den *republikeinschen* vorm, en de verkiezing van een binnenlandsch hoofd van den staat voor een' bepaalden tijd, te trachten te bevorderen, en door de constituerende magt te doen wettigen.

» Ter verzekering hiervan hebben wij deze tegenwoordige overeenkomst geteekend.

» (get.) *De Potter*, president, *Ph. Lesbroussart*; *Eugène Feignaux*, vice presidenten *Toussaint*, *Felix Baijet*, secretarissen; volgen de overige handteekeningen."

Men gelooft intusschen dat deze poging geen grooten bijval vinden zal, daar de partij van *de Potter* zeer verminderd is, ook is het voorstel van den heer *Robaulx* in de vergadering (*zie hier boven*) met weinig geestdrift ontvangen geworden.

ANTWERPEN, den 15den Februarij.

De heer *de Potter* is uit zijnen donkeren hoek te voorschijn getreden en verschijnt weder aan den diplomatieken horisont, met het voorstel voor de vestiging eener republiek in de hand. Men twijfelt intusschen dat hij gunstig gehoor krijge, zijne burgerlijke triomfdagen zijn voorbij gegaan. *Mobile vulgus!* de volhardende koelheid van het volk te zijnen aanzien, geeft hem reeds een voorzigtige raad, en schijnt hem deze woorden toe te roepen: blijft in vrede rusten. *Requiescat in pace.*

GENT, den 10den Februarij.

(*Vervolg.*)

Sedert wij eene commissie van algemeene veiligheid hebben, leven wij in groote onrust. Eergisteren nacht werden de bewoners der ommestreken van de paradeplaats door herhaalde enaphaanschoten verontrust; wij voor ons gelooven, dat deze schoten enkel gelost zijn door lieden, die er vermaak in scheppen, om nutteloos kruid te vermorsen; maar zou de policie dan niet kunnen beletten, dat dergelijke liefhebbers de nachtrust der burgers langer stoorden, en is de dag niet lang genoeg voor hen, dat zij hunnen lust tot geraas maken kunnen voldoen.

Gisteren morgen hebben onze patriotten nieuwe buitenpericheden in de estaminet de *Groene Hond* gepleegd. Zij hebben den kastelein, een arm, gebrekkig man, een gewezen soldaat, die te Austerlitz kreupel geschoten is, en de kastelenesse, een e weerlooze, bejaarde vrouw, deerlijk gelagen en mishandeld, en dat alles, omdat zij den moed hadden gehad op de tafel hadden liggende brieven en eigendom van dien, welke niet dol patriotisch gezind zijn, worden hier elk oogenblik bedreigd. Intusschen sluit de policie, in weerwil der onophoudelijk plaatsvindende wanorde en van den kreet der algemeene verontwaardiging, de oogen, en de geregtigheid sluimert.

Gisteren avond tusschen 8 en 9 ure is er in onderscheiden wijken dezer stad alarm geweest. In een oogenblik waren alle estaminets ledig en de lieden liepen elkander op straat tegen het lijf. Men zeide, dat de Hollanders voor de poort, sommigen zelfs, dat zij in de stad waren. Weldra was de gewapende magt op de been; sterke patrouilles doorliepen de straten, en het kanon werd voor het stadhuis geplant. Spoedig echter bespeurde men, dat alles slechts in de verbeelding bestond en een ieder ging naar huis. Men wil, dat dit allarm veroorzaakt geworden zou zijn, door eenige kwekelingen onzer teeken-akademie, die, uit de school komende, vermaak geschept hadden, om de stad te doorloopen, schreeuwende: *daar komen zij! daar komen zij!*

FRANKRIJK.

PARIJS, den 10den Februarij.

(*Vervolg.*)

Het gedrag van het ministerie, omtrent de belgische zaken, brengt al de aan deszelfs gezegwagen verbonden dagbladen in den bespottelijksten toestand. Nog slechts acht dagen geleden, had het *Journal des Debats* met veel welsprekendheid betoogd, dat de hertog *de Nemours* den belgischen troon moest aanvaarden, nader hand heeft dat zelfde blad een lang artikel gemaakt, om te bewijzen, dat Frankrijk dien behoorde te wijzen, thans heet het, dat er eene telegrafische depêche ingezonden is, om de door den courrier overgebragte tijding der weigering te herroepen. Dat zelfde dagblad zegt, » dat men, hoezeer op zijne redenen voor eene weigering blijvende volharden, zich echter niet kan onthouden, te zien, dat er in die weigering iets gelegen is, hetwelk de gedachten niet volkomen voldoen."

Deze geheele zaak brengt ons het geval van dien grooten heer te binnen, zegt de *Gazette*, welke altoos twee loopers in zijne voorkamer bij de hand had, de een, zeide hij, is om mijne gedachten snel over te brengen, en de tweede, om die gedachten na te loopen en in te halen. Deze groote heer had geen dagblad ter zijner beschikking, belast om de order en contraorder tevens te regtvaardigen.

De *Moniteur* heeft tot dus verre zelfs van de verkiezing van den hertog *de Nemours* door het nationaal congres te Brussel geen gewag gemaakt. Intusschen gaan de hoofdsche pligtplegingen en beleefdheden jegens de belgische afgevaardigden steeds haren gang. Het dagblad *le Temps* hoopt, dat de staatkunde van het kabinet eindelijk tot eene uitlegging tusschen Frankrijk en Belgie komen zal.

— Ons dagblad *le Temps* heeft berigten van Weenen van den 29sten Januarij ontvangen, bij welke hetzelve gemeld wordt, dat de hertog *van Reichstadt* deszelfs intrede in de wereld gedaan heeft: hij ziet er zeer wel uit en lieden, die met hem gesproken hebben, hebben veel gezond oordeel bij hem opgemerkt. Hij houdt zich bijzonder met de militaire theorie bezig, en weet volkomen alles, wat de geschiedenis van zijnen vader betreft.

— Te Saint-Etienne is een voorval gebeurd, dat de vreesselijke geschiedenis van de steenkolen-mijn te Beaujonc, in het begin van 1813, voor den geest brengt. Een onderaardsche losbarsting namelijk heeft achtien mijnwerkers, waarvan 13 vaders van huisgezinnen zijn, onder de aarde bedolven, onder welke zij, op het oogenblik van het afzenden des briefs, reeds vijftig uren gezeten hadden. Men hoorde duidelijk hunne bewegingen, maar had niet vóór den 5den dezer op den middag eenige hoop opgevat, om, tegen den avond, met hen in gemeenschap te komen. Het ongeluk moet in den nacht tusschen den 2den en 3den voorgevallen zijn.

Van den 13den.

Zie hier den korten inhoud van de tijdingen en gerechten, die op dit oogenblik over de vaderlandsche staatkunde rondgaan.

De Belgische deputatie blijft aanhouden om de zending te vervullen, die het congres haar opgedragen heeft, en ons ministerie verschanst zich achter de, voor de verkiezing, openbaar gedane weigering. Men onderhandelt met die gedeputeerden omtrent de plegtige audientie waar zij op aandringen. Men wil die wel toestaan, maar men handelt over den vorm dier voorstelling, namelijk, over de discussien die wederzijdsch zullen uitgesproken worden. Men wil verkrijgen dat het danzoek in termen gedaan wordt, die een antwoord, waarvan de zin op eene weigering zou neerkomen, niet te moeijelijk zou maken. Intusschen meldt men nu als zeker dat de plegtige ontvangst der Belgische deputatie Maandag plaats hebben zal.

— Een dagblad zegt dat de hertog *van Modena* zou gedood wezen. Andere berigten verzekeren dat hij zich nog tegen het volk verdedigde, en dat hij zijne familie en schatten in de sterkte van Mantua had in veiligheid gebragt. Vele steden van het hertogdom Modena, zoo als Mirandole, Reggio en Carpi zijn in volle weging.

11 uren des avonds.

Een coutrier van den paus is te Parijs aangekomen. Het is zeker dat Bologne en Reggio in de magt des volks zijn. Te Modena wordt nog gevochten. De troepen van den hertog, sterk benaauwd, bieden een wanhopigen tegenstand. Driehonderd Tyrolers zijn bij deze troepen gevoegd, die gedeeltelijk door Oostenrijksche officieren worden gekommandeerd. Alles doet hopen dat de vrijheidszaak zal zegevieren.

De nieuw benoemde Paus, kardinaal *Capellari*, heeft den naam van *Gregorius XVI* aangenomen. Sedert twee honderd en tien jaren heeft er geen Paus van den naam *Gregorius* den H. stoel bekleed.

De koning heeft heden den 5 van Thierry in audientie ontvangen.

Mengelingen.

TROUW — TROUWLOOSHEID.

Zijn twee woorden, welke in het woordenboek der Nederlandsche geschiedenis van de jaren 1830 en 1831, aan het nageslacht zullen ontwikkelen, die geene eeuwen tijds kunnen uitwisschen.

Klein was het volk, dat Hollandsch bodem aan de alles verslindende golven der zee ontwrong. Van den beginne af aan, gebukt onder het dwangjuk van vreemde overheerschers, kenschetste het zich in de geschiedenis der volkeren, door *moed*, *beleid*, *standvastigheid*, maar vooral door TROUW. Met *moed* en *beleid* wist het zich, alhoewel krachteloos zijnde, van vreemde overheerschers te ontslaan, aan welke zij geene trouw gezworen hadden. Met *standvastigheid* bood het het hoofd aan dreigende gevaren, stond pal in staats-orkanen, en streefde, met reuzenschreden, naar *vrijheid* en *verlichting*. Met kloppende harten in den vrijen boezem, zwoer het TROUW aan den EERSTEN REDDER DES VADERLANDS, en in deze gemoedstemming zwaaide dit volk, voor het eerst, het zinnebeeld onzer vrijheid en van ons onafhankelijk bestaan; en het gedonder van het overwinnende geschut heiligde het *Oranje* en de *kleuren* van ons gesloten verbond.

Toen staarden de volken der aarde in eerbiedige bewondering op dat zelfde volk, hetwelk een niet noembare kleine plek gronds bewoonde. Voor de deugden van het voorgeslacht bogen zelfs onbeschaafde natien hunne knieën, en baden het Opperwezen, om zegen op hunne pogingen, die strekten om deze deugden te evenaren. Toen was er reeds een plek gronds, waar de priester den huwelijksband inzegenende, de jong getrouwde toevoegde: *„Zijt zoo getrouw in woord en handelingen als de Hollander, en uwe vereeniging zal gezegend zijn."* De Hollandsche trouw, doorkruiste de zeeën en landen der oude en nieuwe wereld en áár, waar Hollands vlag, waar *Oranjes* standaard wapperde, was men zeker *trouw* en *eerlijkheid* te vinden.

Wanneer het gevaar dreigde, wanneer Hollands gelukszon taande, ging een smeekende blik naar boven en een vragende naar Oranje gestarnte. — Zoo lang deze aan den staatkundigen horisont blonken, was redding nabij; — zoo lang deze hare schitterende stralen op Hollandsch bodem weerkaatste, bleef onze *vlag* ongehoond, onze *trouw* onwankelbaar, ons nationaal gevoel onbesmet.

Toen de tijd van beproeving genaderd was, toen wij ons echt, oud en gelouterd nationaal gevoel, tegen dat van een vreemd vuft volk wisselde, zonk *Oranjes* star, het zinnebeeld onzer onafhankelijkheid, en werd onze trouw bezoedeld. Een terugblik op de daden van het voorgeslacht, was echter genoegzaam het gevoel te verlevendigen, waaraan zij hun geluk, hunnen voorspoed en grootheid te danken hadden. Slechts korten tijd, was Hollands leeuwgekluisterd ingesluimerd, toen hij, brullend ontwakend en zijne kluisteren brekende, den gezonken standaard onzer onafhankelijkheid ophief en Europa aankondigde, dat het getrouwe Hollandsche volk zich op nieuw om deze *banier* en om den zetel van *Oranje* schaarde.

De kinderlijke eerbied, die wij voor datzelfde voorgeslacht koesterden, deden ons deszelfs daden, als onnavolgbaar beschouwen. Wanneer wij met *Helmers* den dood van *Gansteren* betreurden, wanneer wij de overwinnende vlag van *de Ruiter*, *Tromp*, *Piet Hein* en anderen in zijne *zangen* volgden, dachten wij: zulke moedvolle mannen zal Holland nimmermeer bezitten. Wanneer wij met hem, den dood van *Beijling* betreurden, twijfelden wij aan het tegenwoordig bestaan van zooveel *trouw*. Wanneer wij ons met *Tollens* aan *Nova-Zembla's* boorden verplaatsten, om het winterverblijf onzer landgenoten, aldaar te beschouwen, dan ontvlood ons dikwerf eene zucht, met de bekrompenheid, waarmede *standvastigheid* bezitten wij niet meer.

Doch de tijd onzer grootste beproeving was nog niet geëindigd. De weldaden en de opofferingen die het huis van ORANJE-NASSAU, sedert eeuwen aan Holland bewezen hadden, waren nog niet voor het oog der geheele wereld, op eene uitstekende wijze beloond geworden. Onze *vaderlandsliefde*, onze *trouw*, onze *liefde* voor den monarch, moesten op eene wijze aan den dag gelegd worden, dat allen twijfel benomen werd, dat wij onverhaastrd van onze voorvaderen, derzelver daden wisten na te volgen, ja te overtreffen.

Het was voor WILLEM I, voor den tweeden *redder des vaderlands* bewaard, den dank voor de diensten door zijn Doorluchtig Stamhuis ons bewezen, in te oogsten. Ahn hem moest datzelfde beproefde volk de bewijzen leveren, dat het, in de school van het ongeluk geloutend, grooter nog dan voorheen, op het staatkundig tooneel der wereld te voorschijn kon treden, en zoo doende aan die geheele beschaafde wereld een voorbeeld van *vaderlands-liefde*, *trouw* en *gehechtheid* aan het vaderlijk regerend huis van Oranje-Nassau geven.

—

Om deze *trouw* sprekend te doen schitteren, moest *ontrouw* er tegenover staan, en daartoe leverde de vereeniging met België ruime stof op. Verbonden met eene natie, wier geschiedenis zoo veel voorbeelden van *trouwloosheid* en *ondankbaarheid* opleverde, kon het niet missen, of bij de ontwaking onzer nationaliteit moesten de aloude en nimmer geheel ontwijkende deugden van het voorgeslacht, tegen de ondeugden van een volk, dat nimmer het ware gevoel van nationaliteit en onafhankelijkheid gekend heeft, uitblinken. Op weinige, doch eervolle uitzonderingen na, werd elke Belg een *verrader*, een voorbeeld van *trouwloosheid*, een *meineedige!* Met onuitwischbare trekken, zullen de menigvuldige bewijzen hunner *ontrouw* in de geschiedenis tafelen gegrift staan, terwijl de schandpaal de namen der eedverbrekers zal opnemen.

Juicht Holland! Juicht! *Trouw* is voor altijd van ontrouw gescheiden. Holland is herboren; de deugden van het voorgeslacht, ons erfdeel en hunne roemrijke daden door nieuwe voorbeelden verlevendigd.

Doch uwe trouw heeft de grootste beproeving nog niet doorgestaan. Nieuwe opofferingen zal de vorst mogelijk van u vergen. Ook deze met geestdrift hem ten offer gebragt. Het tijdstip van het grootste gevaar nadert misschien met rassche schreden; — laat dan ook onze trouw niet wankelen. De tweede *Claessens*, de tweede *Herman de Ruiter*, de brave *van Speijk* is ons voorgegaan. Laten wij dan aan zijne schim zweeren, dat het geheele Hollandsche volk bereid is om eerder zijn voorbeeld te volgen, dan te veroorloven dat onze *vlag*, dat het *oranje-vaandel* gehoond of besmet worde. Laat alles wat de wapenen torschen kan, zich in den nood om den troon van WILLEM I scharen en met het wraakzwaard in de *trouwe vuist* geklemd, het oogenblik afwachten, om daarin liever allen te sneven, dan smaad, vernedering of slavernij te ondergaan.

ONDER DE AFBEELDING

van

J. C. J. VAN SPEYK. (1)

Ziet hier het beeld des Helds, die in den strijd voor Vorst
En Vaderland, het kruis der eere weg mogt dragen;
Die eed en pligt getrouw zich moedig offren dorst,
Toen 't Neêrlands wimpel goldt, door muitren afgeslagen:
Die vlag — die de eeuwen door Europa 't voorbeeld gaf,
Wat heldenmoed en trouw in Neêrlands kroost vermogen, —
Scheurt nimmer 's vijands hand van steng of toren af,
Of zelv' wordt hij een praal van zijn vermetel pogen.
Een tweede CLAESSENS gaf ons daarvan 't sprekendst blijk....
En tot aan 't laatst geslacht leev' d' eedle naam: VAN SPEYK!

Utrecht,
10 *Februarij* 1831. E. L. GELDERMAN.

(1) Tot nog toe zijn onze pogingen om eene afbeelding van dezen held te bekomen vruchteloos geweest. Zij schijnt niet te bestaan. Zoude er echter niet een middel zijn, om de trekken van den edelen, en elken Hollander dierbaren landgenoot blijvend te vertegenwoordigen? Het zoude niet voor de eerste maal zijn, dat, op mondelinge overleveringen of herinneringen eene gelijkende beeldtenis vervaardigd werd. Wij kunnen daarop onze Nederlandsche Kunstenaars en de Vrienden en Krijgsbroeders van den onvergetelijken *van Speyk* niet genoeg opmerkzaam maken.

De berugte *Sylvanus van de Weijer* heeft, in de zitting des nationalen congres van den 10den dezer, het vereischte eigenaardige vertoonsel gegeven, *matières, matières et encore matières qui appellent les masses et agitent les passions* (1) heeft de miskende diplomaat, onder daverend handgeklap, uitgesproken. Indien er nu iemand is, die de massa's heeft opgeruid en de hartstogten in beweging gebragt, zeker is het meester *Sylvaan*. Ergo.... Nu zijn straf moge verschoven blijven, vergeten wordt zij gelijk niet.

Het Fransche dagblad *l'Avenir* berigt, dat de koning der Franschen de Belgische kroon voor den hertog *van Nemours* aangenomen heeft. Men vergete bij dat berigt niet, dat het *l'Avenir* (2) is, welke zulks mededeelt.

De Antwerpsche dagbladen deelen lijkredenen mede, uitgesproken bij de ten aarde bestelling van de officieren *Gregoire* en *Colier*, bij de onverwachte vernietiging onzer kanonneerboot no 2, niet zeer roemrijk gestorven. Die redenen zijn intusschen schraaltjes en gebrek in overeenstemming met den moed der vereerde Belgische helden.

De *Messager de Gand* maakt opmerkzaam op de volgende historische overeenkomsten:

1426 Vestiging van het *seminaire général* te Leuven.

1825 Vestiging van het *collegium philosophicum* te Leuven.

(1) Wee, een vloek over hen, die de volks-massa's opruijen en de hartstogten in beweging brengen.

(2) De Toekomst.

1787-1788	Beklag der geestelijkheid tegen deze inrigting.	1828-1829	Petitionnement en requisitoir tegen het zoogenaamde *monopolie* van het onderwijs.
1789	Opstand. Terugtrekking der Oostenrijksche troepen.	1830	Opstand. Terugtrekking der Hollandsche troepen.
1790	Souverein congres; onafhankelijkheid van België, diplomatische conferentiën in den Haag; verkiezing van eenen souvereinen Vorst.	——	Nationaal congres; onafhankelijkheid van België, diplomatische conferentiën te Londen; verkiezing van eenen Koning!!!
1792	Intogt der Franschen.	1831	. . . . .
1793	Vereeniging van België met Frankrijk.		. . . . .

Indien dezelfde oorzaken tot dezelfde gevolgen leiden, dan is het niet twijfelachtig meer wat achter 1831 zou moeten ingevuld worden.

DANKBETUIGING.

Bij den Kommandant van de 1e komp. van het 3e batt. mobiele Geldersche schutterij, in garnizoen te Breda, is uit Waggeningen ontvangen, om aan de manschappen uit die gemeenten uit te reiken, als

Van mevrouw E. geb. V. N. een pak, waarin 12 paar Handschoenen, 10 paar Sokken en 12 paar Nachtmutsen.

Van mejufv. V. G. 13 paar Handschoenen. Van mejufv. V. C. 4 paar gebreide Handschoenen. Van mejufv. V. S. 2 paar idem. Van mejufv. B. 5 paar idem. Van mejufv. V. R. 6 paar idem. Van den heer A. J. en mevr. M. J. 10 paar idem. Van den heer R. P. W. 6 paar idem. Van den heer C. F. R. C. 6 paar idem.

Waarvoor uit naam der manschappen de gulle zenders hartelijk worden dank gezegd.

Breda den 15 *Februarij* 1831.

** Bij J. VAN DER MADE Dz. Mr. Metselaar te Klundert is verkrijgbaar voor een Gulden zilver, het Mud vrij aan Scheepsbeurd gebragt, beste gebrande natte Luikse STEENKALK, sedert zes jaren in daartoe vervaardigde putten opgelegd.

** Te Huur, om dadelijk te aanvaarden: Eene Kapitale Heere HUIZINGE, bevattende vier ruime benedenen vier boven KAMERS, KEUKEN, KELDER, STALLING, REMISE en TUIN, staande en gelegen Lett. A. No. 4 in het dorp Ettenabij Breda.

Te bevragen bij J. RIESEMAN, te Etten.

** Een partij uitmuntend schoon pas jarig AARDAPPELPLANTZOEN, tot een civiele prijs te koop, op het landgoed *Meerstein* bij Zundert. Adres bij mevrouw VANDEWAEL te Breda.

TOONEELBERIGT.

** Met Hooge Toestemming zullen de Hollandsche Tooneellisten, onder directie van Mejufvrouw A. C. OTTINGH, het genoegen hebben te vertoonen: Op Vrijdag den 18 Februarij 1831, voor de *Laatste Representatie*, HET VERLATEN MEISJE, of het Conseil van den Intendant, geheel nieuw Tooneelspel, door den heer J. Kramer. Na hetzelve: DE VERMOMDE GELIEVEN, vrolijk blijspel met zang, waarin de heer Kramer en dezelfde Vrouw zes onderscheidene rollen zullen vervullen. Tusschen beide op algemeen verzoek: HET KAMERTJE VAN EEN WASCHMEISJE, Blijspel met zang.

De Heeren welke geabonneerd geweest zijn, kunnen de Kaartjes bekomen tegen dien zelfde prijs aan het huis van den heer *Hups*.

** Door J. RITSEMA te Haarlem is heden uitgegeven en alom verzonden: Het uitmuntend welgelijkend Portrait van Z. H. BERNHARDT, Hertog van Saksen-Weimar-Eisenach, Luitt. Generaal, enz. enz. enz. tot pendant strekkende van het fraaije Portrait van Z. E. den Luitt. Gen. CHASSÉ, door den heer J. B. VAN ELLEN vervaardigd. Brieven Franco.

De Bredasche Courant verschijnt van 1 Januarij 1831, vijf malen in iedere week; te weten: des Zondags, Dingsdags, Woensdags, Vrijdags en Zaturdags. Hiervan worden gevormd 3 nummers op heele vellen uitgegeven. De prijs is, franco per post, voor het geheele Koningrijk f 4,00 in de 3 maanden. Alle advertentien, behoorlijk op formaat zegel gesteld, worden geplaatst tegen 20 Cents per regel. Alle inzendingen geschieden franco aan de uitgevers van gemelde Couranten.

Te Breda, bij BROESE & Comp., Boekdrukkers en Boekverkoopers.